

Кримськотатарський
Ресурсний Центр

АНАЛІЗ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ

АНАЛІЗ ЛИСТОПАД 2025

<https://ctrcenter.org/uk>

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ ЗА ЛИСТОПАД 2025 РОКУ

ЗАТРИМАННЯ

За листопад 2025 року було зафіксовано 10 затримань, 4 – щодо кримських татар.

ОБШУКИ

За листопад 2025 року було зафіксовано 5 обшуків, 3 – щодо кримських татар.

АРЕШТИ

За листопад 2025 року зафіксовано 24 випадки арештів, 9 – щодо кримських татар.

ДОПИТИ

У листопаді 2025 року було зафіксовано 10 випадків допитів, опитувань та «розмов», 4 – щодо кримських татар.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

У листопаді 2025 року зафіксовано 31 випадок порушення права на справедливий суд, 15 – щодо кримських татар.

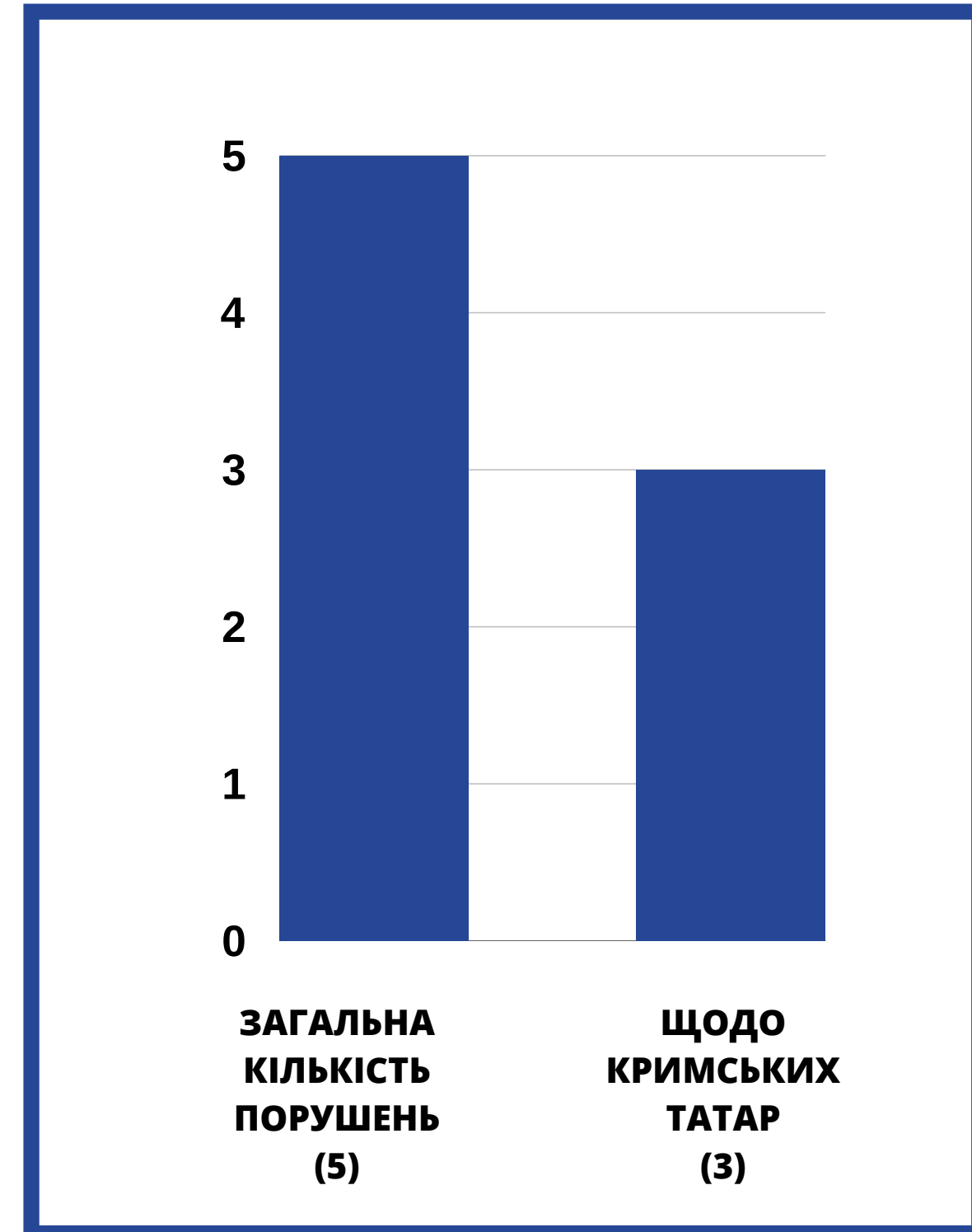
ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

За листопад 2025 року зафіксовано щонайменше 7 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 4 – щодо кримських татар.

ОБШУКИ – 5 (3)

За листопад 2025 року було зафіксовано 5 обшуків, 3 – щодо представників корінного кримськотатарського народу.

ОБШУКИ

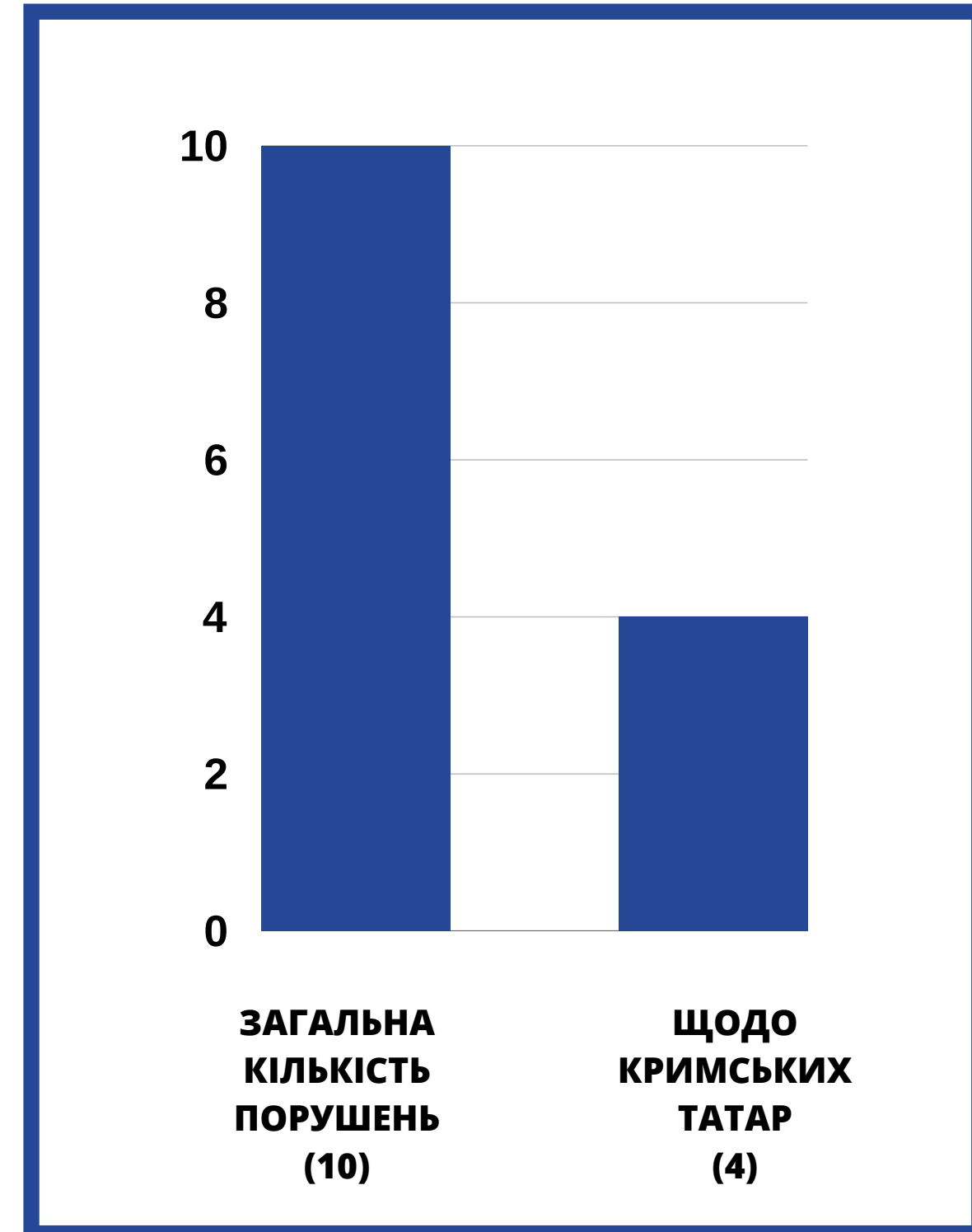
Окупанти провели обшуки:

- У ніч із 15 на 16 листопада у будинку Сеїтхаліла Фахрієва і його сина Руслана у селі Алабаш-Конрат (Амурське).
- У будинку Анни та Оксани Соценко (стало відомо у листопаді)
- 25 листопада у будинку Енвера Сеїтмеметова в Бахчисараї.

ЗАТРИМАННЯ - 10 (4)

За листопад 2025 року було зафіксовано 10 затримань, 4 - щодо кримських татар.

ЗАТРИМАННЯ

Окупанти затримали:

- 14 листопада затримали кримчанина, який нібито у соціальних мережах публікував коментарі, які «виправдовують заклики до руйнування Кримського мосту» (інформація уточнюється).
- У ніч із 15 на 16 листопада затримали **Сеїтхаліла Фахрієва** і його сина **Руслана**.
- 25 листопада затримали **Енвера Сеїтмеметова** в Бахчисараї.
- 27 листопада в Ак'ярі (Севастополі) затримали 57-річного чоловіка, заявивши, що він нібито готував «теракт» біля пам'ятного знаку до 300-річчя російського флоту (інформація уточнюється).
- 28 листопада у тимчасово окупованій Кєфе (Феодосії) затримали **Павла Трачука** за «образу учасників СВО» у коментарі під новиною про встановлення пам'ятника в Судаку.
- На початку 2025 року затримали **Анну та Оксану Соценко** за звинуваченням у нібито «державній зраді» (стало відомо у листопаді)

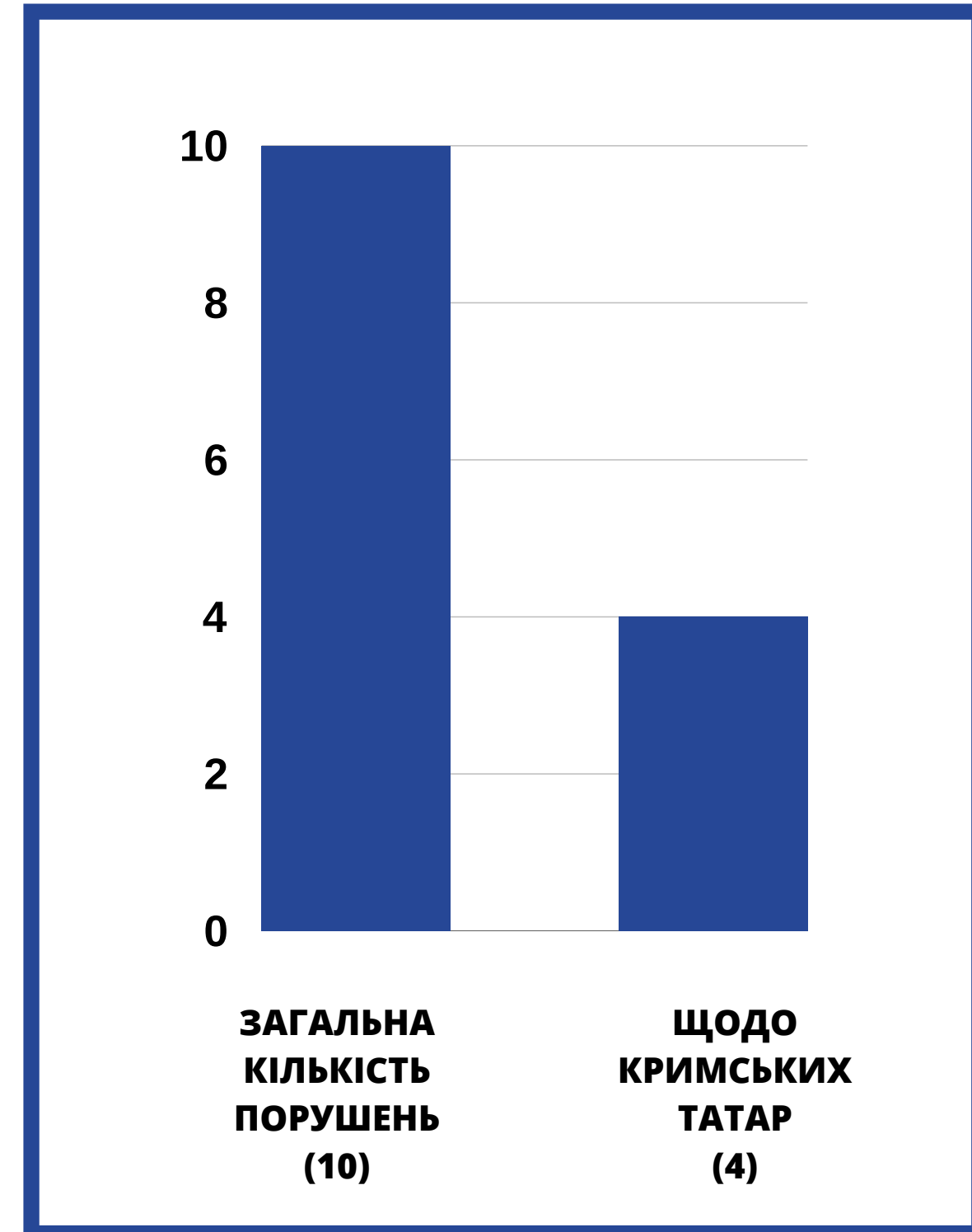
ЗАТРИМАННЯ

-
- У травні 2025 року затримала українця Яна Гаупта за звинуваченням у «тероризмі» (стало відомо у листопаді).
 - 5 серпня 2025 року затримали кримського татарина Ібраїма Ібрагімова за звинуваченням у «державній зраді» (стало відомо у листопаді).

ДОПИТИ - 10 (4)

У листопаді 2025 року було зафіксовано 10 випадків допитів, опитувань та «розмов», 4 – щодо кримських татар.

ДОПИТИ

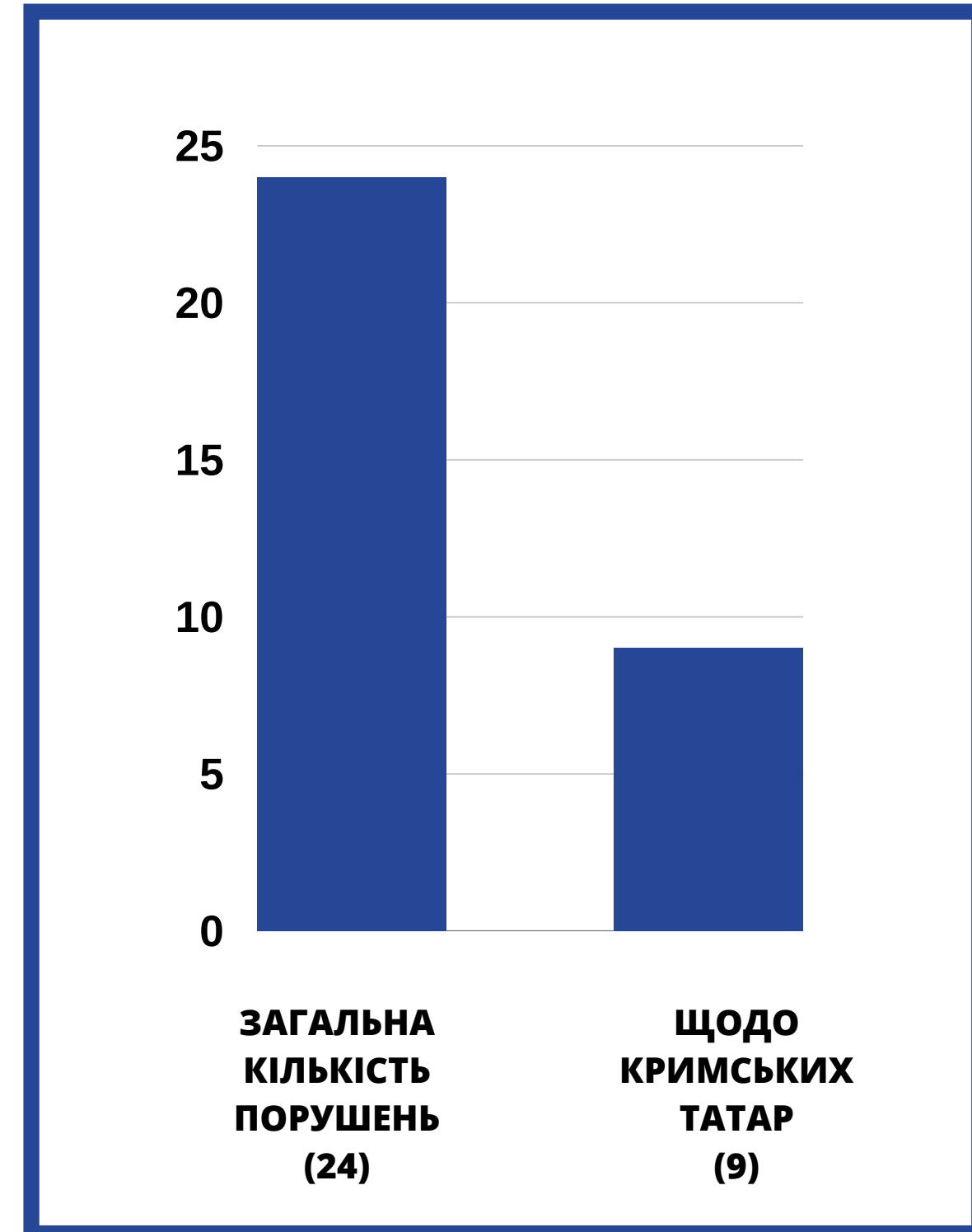
Таких дій з боку російських силовиків зазнавали:

- кримчанин, який нібито у соціальних мережах публікував коментарі, які «виправдовують заклики до руйнування Кримського мосту».
- **Сеїтхаліл і Руслан Фахрієви.**
- **Павло Трачук.**
- 57-річний чоловік, який нібито готував «теракт» біля пам'ятного знаку до 300-річчя російського флоту.
- **Анна та Оксана Соценко (стало відомо у листопаді)**
- **Ян Гаупт (стало відомо у листопаді).**
- **Ібраїма Ібрагімова (стало відомо у листопаді).**
- **Енвер Сеїтмеметов.**

АРЕШТИ - 24 (9)

За листопад 2025 року зафіксовано 24 випадки арештів, 9 – щодо кримських татар.

АРЕШТИ

● Нові арешти (7):

- У травні 2025 року рф незаконно заарештувала українця Яна Гаупта за звинуваченням у «тероризмі»
- 27 листопада рф заарештувала 57-річного чоловіка, який нібито готував «теракт» біля пам'ятного знаку до 300-річчя російського флоту.
- У ніч із 15 на 16 листопада заарештували Сеїтхаліла Фахрієва і його сина Руслана.
- 5 серпня заарештували кримського татарина Ібраїма Ібрагімова, якого російські окупанти звинуватили у «державній зраді».
- 14 листопада заарештували кримчанина, який у соціальних мережах нібито публікував коментарі, які «виправдовують заклики до руйнування Кримського мосту».
- заарештували Анну та Оксану Соценко за звинуваченням у нібито «державній зраді».

АРЕШТИ

Вироки (17):

- 7 листопада Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону виніс незаконний вирок громадянину України, засудивши його до 10 років колонії суворого режиму за нібито спробу підірвати автомобіль російських військових та очільника Запорізької області.
- 13 листопада у тимчасово окупованому Ак'ярі (Севастополі) «суд» засудив місцеву 38-річну жительку до 5 років і 6 місяців позбавлення волі, а також 15 днів колонії загального режиму за нібито «поширення неправдивої інформації» про дії Збройних сил РФ.
- 14 листопада «Верховний суд Республіки Крим» засудив 22-річного жителя Керчі до 14 років і 1 місяця позбавлення волі за обвинуваченням у «державній зраді» за ст. 275 КК РФ.

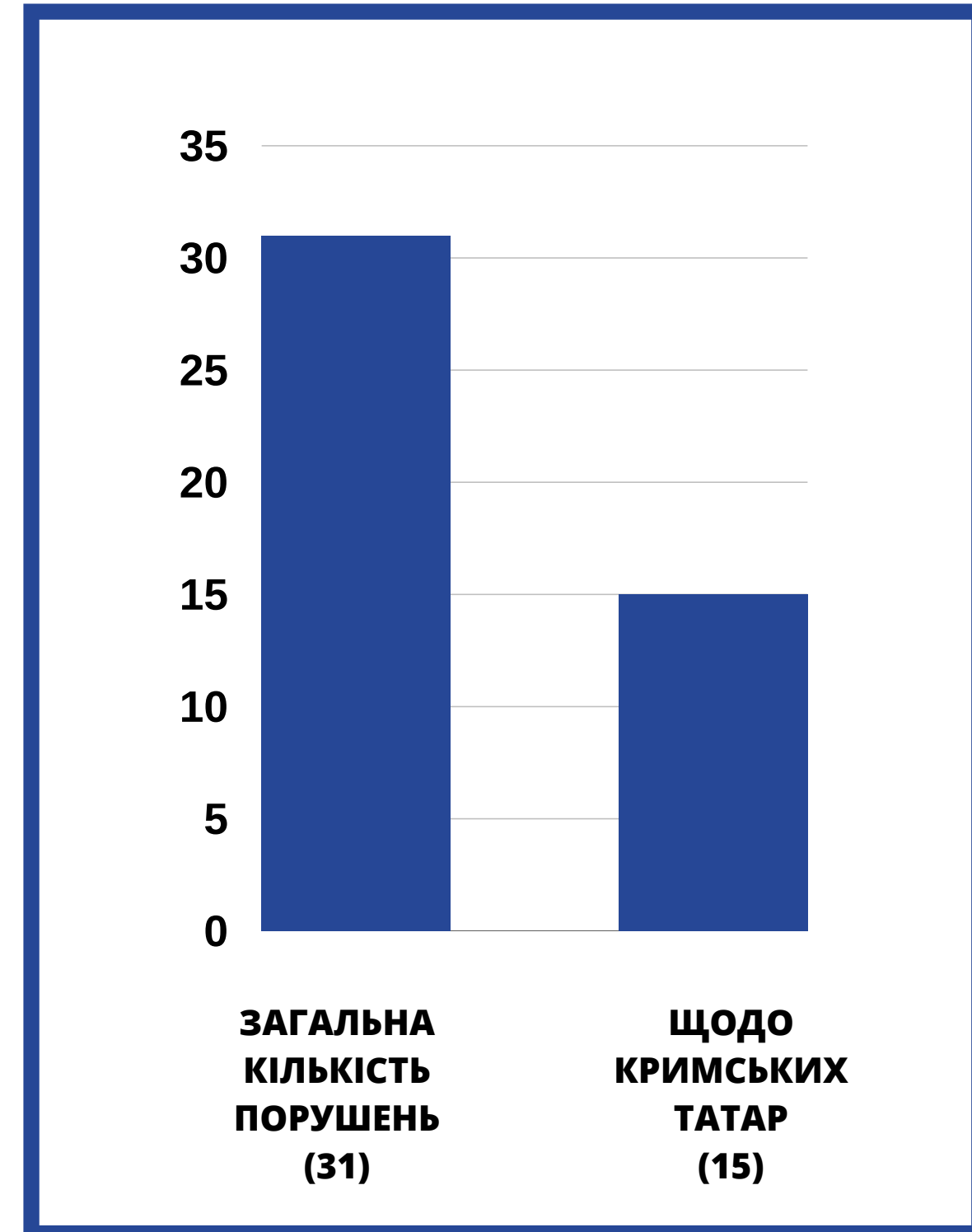
АРЕШТИ

- 19 листопада в окупованому Криму незаконно засудили **Ніяру Ерсамбетову** до 15 років позбавлення волі за «державну зраду»
- 26 листопада окупанти призначили: **Енверу Крошу** — 19 років позбавлення волі, перші 4 роки відбування терміну у в'язниці, решту терміну у колонії суворого режиму; **Едему Бекірову та Рінату Алієву** — по 15 років позбавлення волі, перші 3 роки відбування терміну у в'язниці; **Вілену Темер'янову** — 14 років позбавлення волі; **Сеітязі Аббозову** — 13 років позбавлення волі.
- 28 листопада Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону виніс вирок вісьмом особам у справі про вибух на Керченському мосту, який стався 8 жовтня 2022 року. Суд засудив **Артема та Георгія Азатянів, Романа Соломку, Володимира Злобу, Артура Терчаняна, Олександра Биліна, Олега Антипова та Дмитра Тяжелого** до довічного позбавлення волі.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД 31 (15)

У листопаді 2025 року зафіксовано 31 випадок порушення права на справедливий суд, 15 – щодо кримських татар.

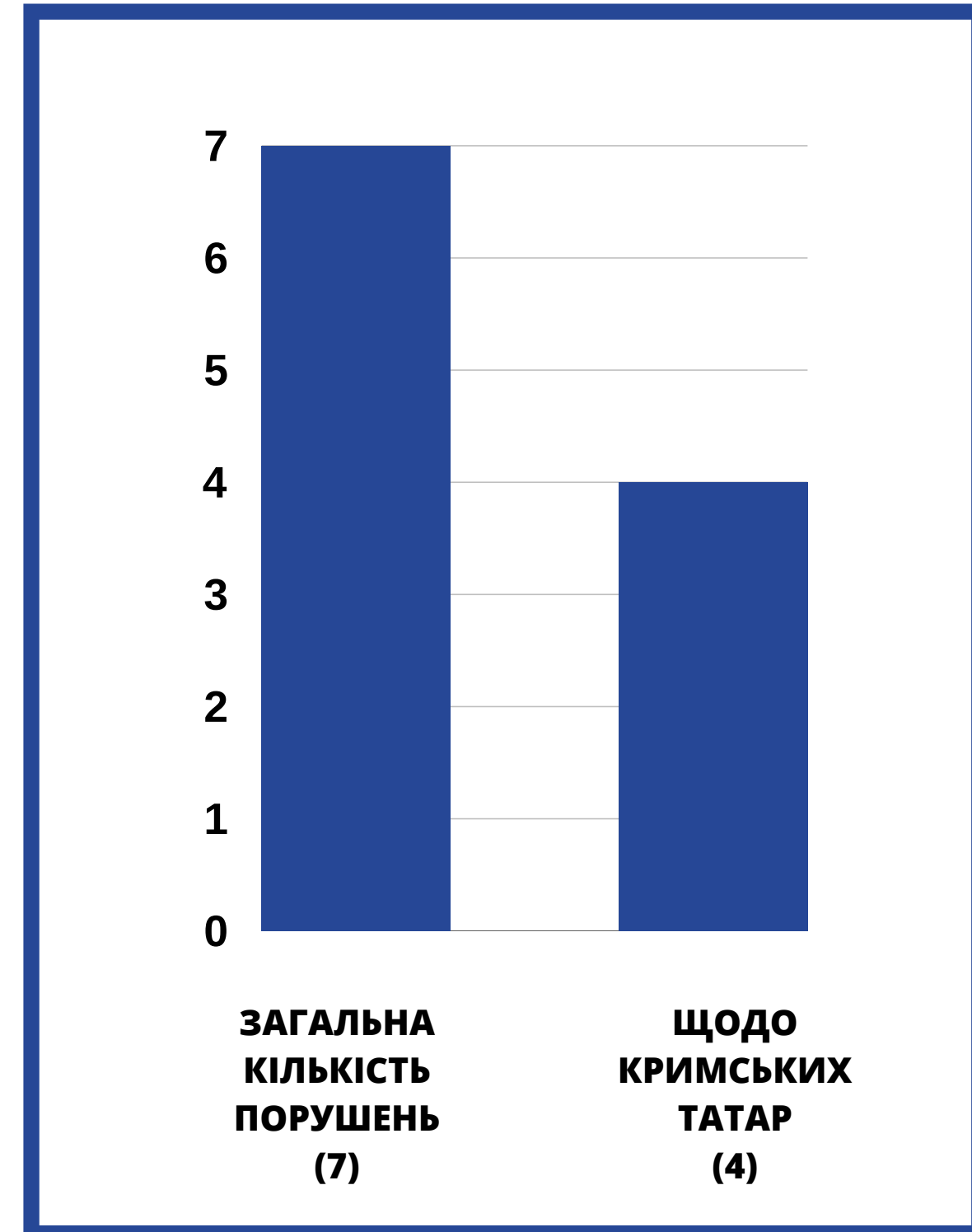
ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

За звітний період, окрім продовження термінів арештів, вироків та нових арештів, продовжувалися фіксуватися системні відхилення апеляційних скарг адвокатів, а також винесення штрафів.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я - 7 (4)

За листопад 2025 року зафіксовано щонайменше 7 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 4 – щодо кримських татар.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

Протягом місяця це право було порушено щодо політв'язня Криму – Геннадія Осьмака, Тофіка Абдулгазієва, Анатолія Кобзаря, Раїфа Февзієва, Заура Абдуллаєва, Володимира Ананьєва, Рустема Емірусєінова.

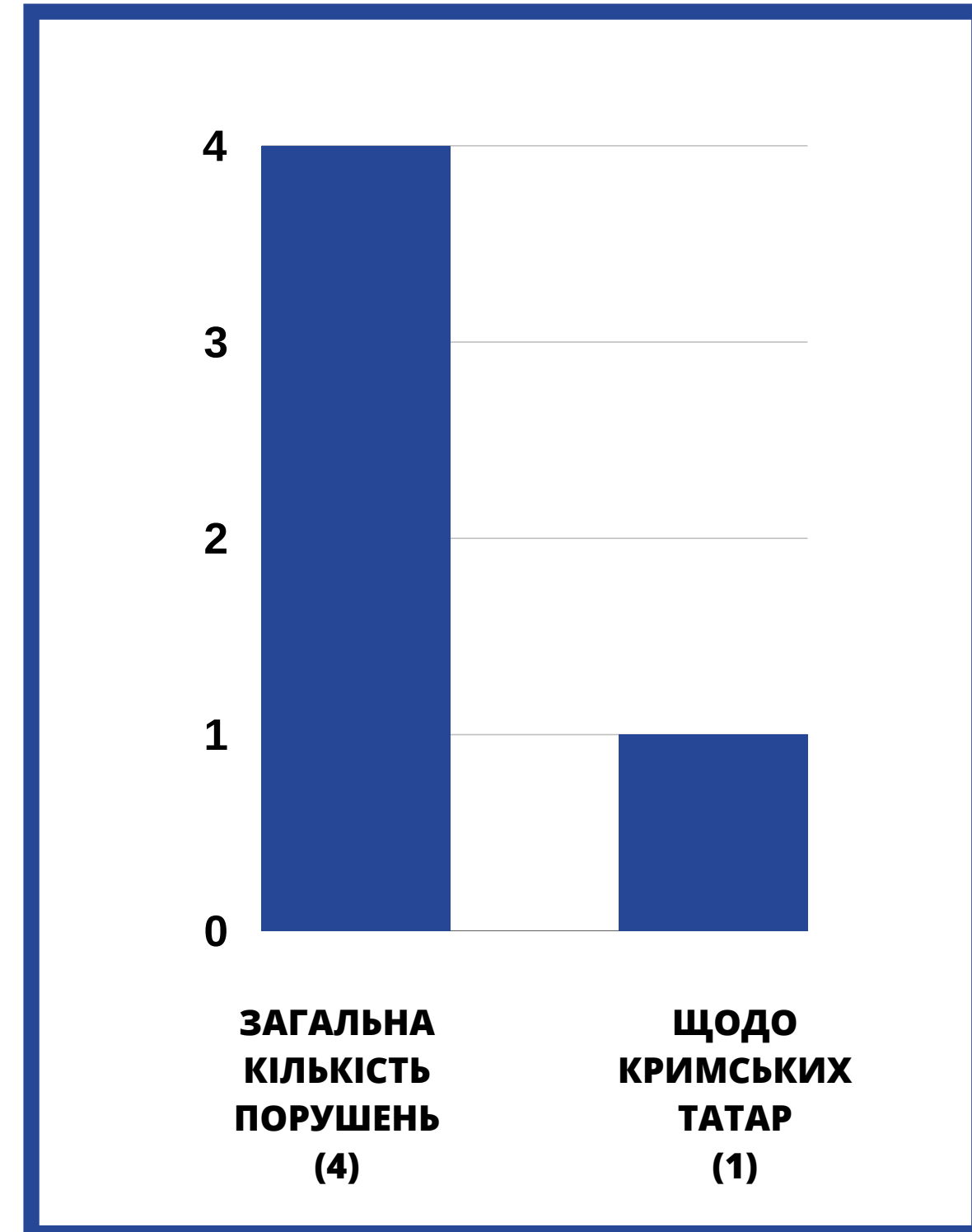
Подібні випадки порушень пов'язані з погіршенням стану здоров'я політв'язнів у місцях несвободи, ігноруванням клопотань адвокатів та самих ув'язнених, ненаданням належної медичної допомоги.

ЕТАПУВАННЯ – 4 (1)

У листопаді 2025 року було зафіксовано 4 випадки етапування, 1 – щодо кримського татарина.

Окупанти етапували: Геннадія Осьмака, Сергія Лихоманова, Сейрана Асанова, Олександра Сізікова.

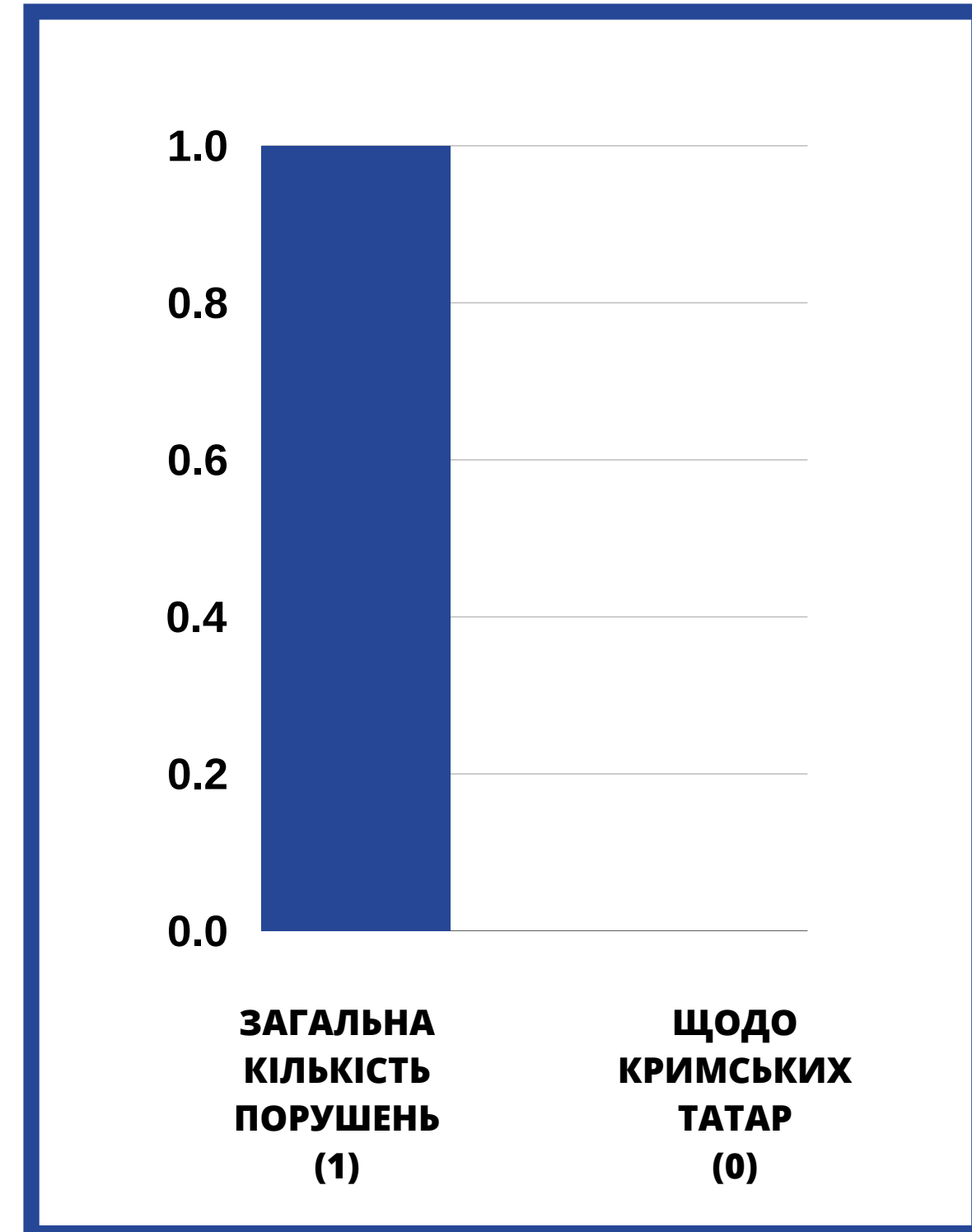

ШТРАФИ - 1

За листопад 2025 року зафіксовано щонайменше 1 штраф.

Окупанти оштрафували:

- 28 листопада Павла Трачука на 30 000 рублів за нібито «образу учасників СВО» у коментарі під новиною про встановлення пам'ятника в Судаку.

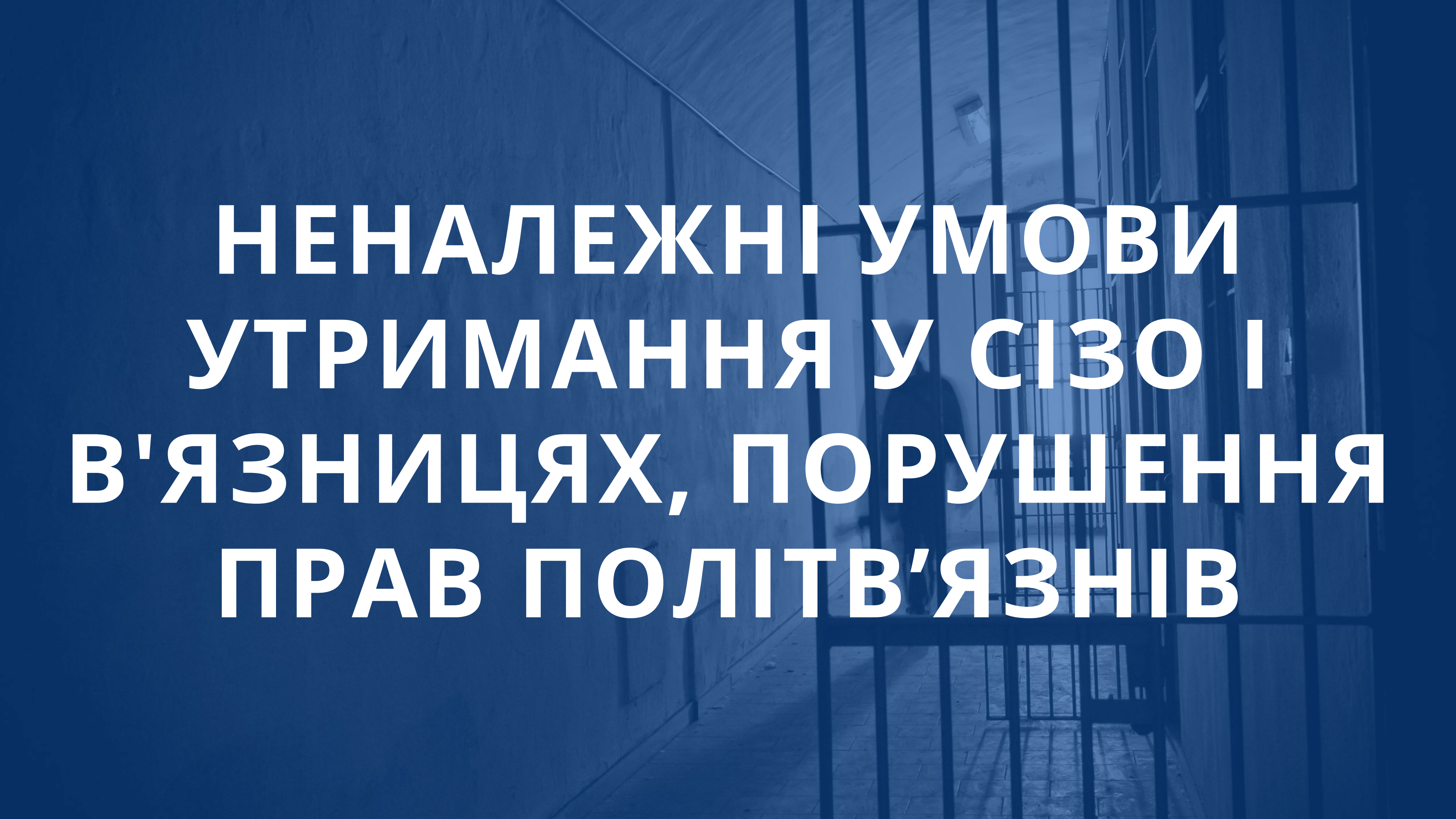
A blue-tinted photograph of a prison corridor. In the center, a person is walking away from the camera, their figure partially obscured by the vertical bars of a cell. The corridor has a tiled floor and a wall on the left with some pipes. The overall mood is somber and institutional.

НАСИЛЬНИЦЬКІ ВИКРАДЕННЯ – 1

НАСИЛЬНИЦЬКІ ВИКРАДЕННЯ

За листопад 2025 року зафіксовано щонайменше 1 випадок насильницького викрадення.

- **2 жовтня 2025 року мешканця с. Кизилташ (окупаційна назва Краснокам'янка) Феодосійського району Марата Батирова, 1962 року народження, викрали з власної квартири (стало відомо у листопаді).**

**НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ
УТРИМАННЯ У СІЗО І
В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ
ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ**

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

У ШІЗО, СУУ або ПКТ утримувалися 2 політв'язнів: Айдер Саледінов, Сейран Салієв.

- Політично ув'язнені Февзіє Османова, Ельвіза Алієва та Насіба Саїдова скаржилися на погані умови в ізоляторі. Затриманих кримських татарок примушували знімати хустки під час шикувань у присутності сторонніх чоловіків.
- Політв'язня Узеїра Абдуллаєва поставили на профоблік у колонії № 16 у Салаваті як «схильного до втечі, тероризму, екстремізму та нападу на співробітників».

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

- Політично ув'язнених Есму Німетулаєву, Ельвізу Алієву, Февзіє Османову та Насибу Саїдову примусово помістили до Кримської республіканської психіатричної лікарні № 1 імені Н. І. Балабана для проходження «судово-психіатричної експертизи».

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

- Центр Національного Спротиву повідомив про виявлення понад 600 активних точок викиду метану біля узбережжя окупованого Криму та ще 350 — біля узбережжя Кавказу. За даними джерел, це може свідчити про початок масштабної екологічної катастрофи в Чорному морі.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- Окупанти звинувачують двох жителів Криму нібито в участі у збройному формуванні на території України. Обвинувачені нібито переховуються від слідчих органів та оголошені у розшук.
- 2 листопада в окупованому Джанкої російські силовики вдруге прийшли додому до журналістки і правозахисниці Лутфіє Зудієвої та вручили їй повторне попередження «про неприпустимість порушення закону».

**ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ,
ПРОПАГАНДА,
НЕЗАКОННА
МОБІЛІЗАЦІЯ**

ПРОПАГАНДА

- В тимчасово окупованому Ермені Базарі (Армянську) на оновленому громадському просторі біля школи-гімназії на вулиці Магдесяна відкрили пам'ятник учасникам так званої «спеціальної військової операції».
- У тимчасово окупованому Криму російська окупаційна влада провела чергові військово-спортивні змагання серед школярів. Участь взяли 42 команди «юнармійців».
- В окупованому Криму росіяни запустили чергову пропагандистську програму підготовки «керівних кадрів» із числа учасників війни проти України. Наразі до навчання залучено 57 осіб — військових, мобілізованих, добровольців, а також співробітників Росгвардії та спецслужб.

ПРОПАГАНДА

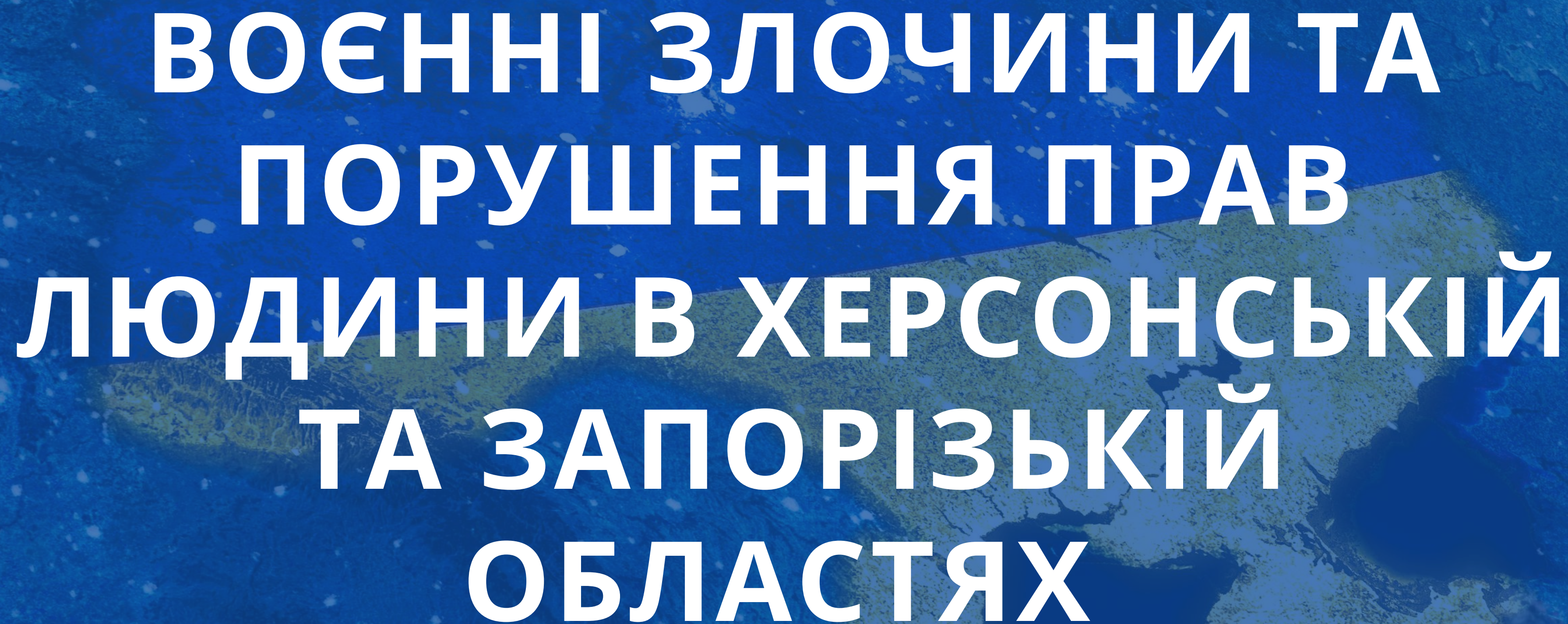
- У Криму окупаційна влада продовжує мілітаризацію дітей та молоді, використовуючи їх у пропагандистських заходах. Так, неповнолітні учасники так званого руху «Волонтеры Победы» в місті Кезлев (Євпаторія) записали відео зі «словами підтримки» російським військовим, які беруть участь у так званій «спеціальній воєнній операції», з нагоди Дня народної єдності.

МОБІЛІЗАЦІЯ

- Президент росії володимир путін підписав закон, який передбачає призов громадян на військову службу протягом усього календарного року — з 1 січня по 31 грудня.

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ

- 14 листопада на території села Черноземного провели групове тактико-спеціальне антитерористичне тренування.
- 21 листопада пройшли військові навчання у Керчі, в Саках та в Ак-Мечетьському (Чорноморському) районі.
- 25 листопада пройшли антитерористичні навчання у Бахчисараї.
- 28 листопада пройшли навчальні антитерористичні заходи в Сімеїзі.
- 29 листопада пройшли антитерористичні навчання в Акмєсджіті (Сімферополі).

**ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ТА
ПОРУШЕННЯ ПРАВ
ЛЮДИНИ В ХЕРСОНСЬКІЙ
ТА ЗАПОРІЗЬКІЙ
ОБЛАСТЯХ**

АРЕШТИ – 6

За листопад 2025 року зафіксовано щонайменше 6 випадків арешту в Херсонській та Запорізькій областях.

АРЕШТИ

Вироки:

- 5 листопада Херсонський обласний «суд» виніс вирок жителю тимчасово окупованої Херсонщини Олегу Скотарю, визнавши його «винним у шпигунстві» за статтею 276 Кримінального кодексу рф та засудивши до 12 років позбавлення волі у колонії суворого режиму.
- 5 листопада так званий Херсонський обласний «суд» виніс незаконний вирок у справі 30-річної Юлії Станіки. Її звинуватили за статтею 275 Кримінального кодексу російської федерації нібито у «державній зраді, вчиненій шляхом надання фінансової допомоги іноземній державі» та засудили до 12 років і 6 місяців позбавлення волі.

АРЕШТИ

- 10 листопада 49-річну жінку та 31-річного чоловіка окупанти на Херсонщині незаконно заочно засудили до 8,5 та 9 років ув'язнення нібито за участь у кримськотатарському добровольчому батальйону імені Номана Челебіджіхана та оголосили їх у міжнародний розшук (інформація уточнюється).
- 19 листопада окупаційний Генічеський районний «суд» заочно засудив 33-річного чоловіка до 9 років колонії суворого режиму. За інформацією російських окупаційних органів, чоловік нібито брав участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджіхана (інформація уточнюється).
- 28 листопада у тимчасово окупованій Херсонській області «суд» незаконно засудив Миколу Голодного за статтею 276 КК РФ («шпигунство») до 12 років позбавлення волі з відбуванням у колонії суворого режиму.

ПРОПАГАНДА

ПРОПАГАНДА

- Генічеська школа №3 оприлюднила угоду «про співпрацю» з московською школою, що є черговим епізодом нав'язування російської пропаганди на тимчасово окупованих територіях.
- В Петровській школі окупанти провели «заняття з військової підготовки» за участі центру «Воин» — чергову спробу милітаризувати дітей на тимчасово окупованій території. Такі заходи є частиною російської пропаганди, спрямованої на виховання лояльності та підготовку школярів до служби в армії держави-агресора.
- Окупаційна адміністрація привела до Генічеської школи №3 офіцерку російського Слідчого комітету, яка читала лекцію про роботу слідчих та просувала службу в структурі держави-агресора. Такі зустрічі є інструментом пропаганди, спрямованим на формування лояльності до окупаційних органів та залучення українських підлітків до російських силових структур.

ПРОПАГАНДА

- Окупанти змусили школярів Алешкінського району в рамках так званого проекту «Школа і СВО», в'язати шкарпетки, а також інші речі для російських військових.
- У мелітопольській школі відкрили мурал на честь російського розвідника Павла Судоплатова.

**ДЯКУЄМО
ЗА УВАГУ!**

**НАШІ
КОНТАКТИ**

